

མཚོ་སྒོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

སྒྲིང་གཞི།

དེ་ཡང་ངི་སྐད་དུ། འགོས་ལོ་ཚུ་བ་གཞོན་ཅུ་དཔལ་གྱི་ཞལ་ནས་“བོད་ཀྱི་
ཡུལ་འདི་ཡང་རྒྱ་གར་དང་འདྲ་བར། ཡུལ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་གནས་པའི་བསྐྱལ་
པ་ནས་བྱང་བར་བྱས་ན་ཡང་ལྷང་དང་རིགས་པའི་གནོད་པ་མེད་”ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར། བསྐྱལ་པ་ལ་ཐོག་གི་དུས་ནས་བཟུང་ཉེ་རང་རེའི་ཡབ་མེས་སྲ་མ་ནམས་
ཀྱིས་ཡུལ་འདི་འདུལ་སྦྱང་བྱས་ཏེ། ཡུལ་འདིར་བྱིམ་གཞི་བཅུགས་ཤིང་། ཡུལ་
འདིའི་བདག་པོ་བྱས།

དུས་ཡུན་རིང་མོའི་ལོ་རྒྱའི་ཁྲིད་དུ་ཁོ་ཚོས་འཛམ་གླིང་གི་ཡང་ཆེར་གྲགས་
པའི་གངས་རིའི་འཛིག་རྟེན་འདིར་ཤེས་རིག་གི་སྒྲོན་མེ་སྤར་ཅིང་། གཟི་དཔལ་
འབར་བའི་ལོ་རྒྱུས་བསྐྱུན་ལ། མཚར་སྙུག་ལྡན་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་འོད་སྤང་
ཕྱགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་དུ་སྒྲིས།

བོད་ཀྱི་ཚྭ་རིག་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་།
བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་གདོད་མའི་སྤྱི་ཚོགས་ནས་ད་ལྟའི་བར་ངི་ལྟར་འབད་འཐབ་
ཀྱིས་འཕེལ་རྒྱས་བྱང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཁོ་ཚོའི་བསམ་སྒྲུའི་གནས་ཚུལ་དང་།
འཚོ་བའི་དཔེ་རིས་སོགས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང་ཡིན་ལ། དེ་ཡིས་བོད་མི་

དམངས་ཀྱི་རིན་ཐང་གི་ལྟ་བ་དང་ཀུན་སྦྱོང་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མངོན་པར་མཆོན་
ཡོད།

བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་ནི་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ངག་གི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་རྣམས་……
ཀྱིས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཉིད་མང་པོའི་རིང་ལ་མཛེས་སྤྱད་གི་དངོས་པོ་འབོད་འགྲུགས་……
བྱས་པའི་ཆེས་སྒྲན་འཛེབས་ཀྱི་སྒྱ་དབྱངས་རེད། རོ་མཚར་མད་རུ་བྱང་བའི་ཆོག་
སྦྱར་དང་། རྒྱགས་དྲག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡིད་འགྱུར། མངོན་སུམ་གསོན་
ཉམས་ཅན་གྱི་སྒྲུང་བརྟན། ཀྱག་ཀྱོག་འཕྱར་ལྗོག་ཆེ་བའི་བྱང་རིམ་སོགས་ཀྱིས་འུ་
ཅག་ལ་ཡིད་བརྟན་དབང་མེད་རུ་འཕྲོག་པའི་ཁིང་ཁམས་ཤིག་ཐགས་སུ་བསྐྱུན་……
ཡོད།

བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་ནི་རིགས་དང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་།
འབྲི་ཚུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རིང་ལ། བརྒམས་ཆོས་ཀྱི་ཁ་གྲངས་མང་ཞིང་། སྤྱོད་ཀ་མཐོ་
བར་མ་བཟད། མངོན་པར་གསལ་བའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པས། རང་
གི་མི་རིགས་ཀྱི་ཚུམ་རིག་གི་མ་ལག་རང་རྒྱ་བྱུང་བ་ཞིག་སྤྱི་བོད་ཅིང་། འཛམ་
གླིང་ཚུམ་རིག་གི་སྦྱོང་མོས་ཆོས་ཆེན་པོའི་ཁྲོད་ཀྱི་བཀྲག་མདངས་རྣམ་པར་བཀྲ་
བའི་མེ་ཉྱལ་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་། རྒྱན། འཕེལ་འཕྱར་ལ་སོགས་པ་དུས་ཀྱི་
སྦྱང་ཐག་གིས་ཤིང་བར་བརྒྱས་ནས། དེའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འཆོལ་བ་དང་།

ལེགས་ཉེས་སྒྲུང་དྲུག་གི་ཆ་ལ་དབྱུང་གཏམ་བཟོད་པ་དང་གདེང་འཛིག་བྱེད་པ་
ནི་བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགན་འཁུར་རེད།

བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་ལོ་རྒྱུས་སློབ་ཚུལ་བྱེད་པ་ནི་སྤྱིར་ན་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་...
འཛུགས་སྐྱོང་དང་སློབ་སྦྱོང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲིའི་བོད་རིག་པའི་ཆེད་ལས་ཀྱི་བསྐྱེད་
ཚོད་འཛུགས་སྐྱོང་གི་ནུས་ཁྱུངས་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད། བསྐྱེད་ཚོད་འཛུགས་
སྐྱོང་ལེགས་པོ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ན། རང་རེ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཆའི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་མངོས་སྤྱོད་དང་ཁྱེད་ཆོས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ནུས་མངོན་ཐུབ་པ་དང་།
བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་ལོ་རིག་གནས་ཀྱི་ཆ་ནས་གོ་གནས་གལ་ཆེན་ཇི་འདྲ་ཡོད་པ་དང་།
རིག་གཞུང་གི་ཆ་ནས་རིན་ཐང་གལ་ཆེན་ཇི་འདྲ་ཡོད་པ། དངོས་ཡོད་འཆོ་བའི་
ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གལ་ཆེན་ཇི་འདྲ་ཡོད་པ་བཅས་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་
བྱེད་རྒྱུས་པས། སའི་གོ་ལ་ཉིལ་བོ་གཅིག་གུར་གྱི་གོ་མ་སྤྱོད་ཉན་རེ་ལས་ཉིན་
རེར་རེ་མཚུགས་སུ་འགོ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་གི་རིག་གནས་སྤྱི་ཚོགས་གདོང་ཐུག་
ཏུ་འཛིངས་ནས། གཉོམ་རྒྱུད་གི་ཁྱེད་ཆོས་དང་རིག་གནས་པལ་བ་རྒྱུས་ལ་ཉན་
ཁ་དང་འཛིགས་སྤང་ཆེ་བའི་རྒྱས་འདིར། ཚུམ་རིག་གི་སྤྱོད་ཉན་རང་རེ་ལ་པ་
ནོར་ཅི་ཡོད་རེ་རེ་ནས་ངོ་འཕྲོད་པར་གྱུར་ཏེ། རང་གི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གནས་
ལ་དགའ་བའི་སྒོ་དང་གིས་སྦྱོབ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སྤྱོད་
པའི་དཔངས་རེ་མཐོར་འགོ་བར་མ་བཟད། ཡལ་མེས་གོང་མ་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་

རྗེས་ལ་དད་གུས་ཡི་རང་སྟེ་པའི་དུས་མཚུངས་སུ། འུ་ཅག་ནི་སྟོང་བཤད་དང་
ཁ་པོ་ལ་མཁས་པ་ཅམ་ལས་ད་བར་དུ་ད་དུང་གཞན་ལ་ངོམ་ཆོག་པའི་རིག་གནས་
འཇུགས་སྟུན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་བསྐབས་མེད་པའི་ཚུལ་རྟོགས་ནས། རང་གི་རང་
ཚུལ་གྱི་ལ་སྐར་རགས་བཅིངས་པའམ་སྔ་མི་ཤིང་མི་ཞིག་ལས་མ་འདས་པ་ལ་ཞེ་སྟོ་
ཞིང་། ཡི་ཐུག་ལ། རོ་གནོང་བར་གྱུར།

ཚུལ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་པའི་རིག་པ་འདི་དུས་རབས་བཙེ་བརྒྱད་པར་……
བསྐབས་ནས་ད་གཟོད་དེང་རབས་རིག་གཞུང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་མ་ལག་
ཆང་བའི་ཆོན་རིག་གི་ནམ་གངས་ཤིག་དུ་གྱུབ་ཅིང་། ཡོ་རོབ་སྤྱིར་དུ་འདི་ལ་ལོ་ངོ་
ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལས་མེད། གྲང་གོ་རྩ་ཆེས་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྩ་
རིག་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནམས་ནི་ཤུ་རྩ་སུ་དང་། ཉི་ཉོང་། དབྱིན་ཇི། འཇར་
མན་སོགས་ཕྱི་སྤྱིར་གི་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་བཅམས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མི་རིགས་རང་
གིས་བཅམས་པའི་རྒྱུ་རྩ་ཚུལ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ནམས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནི་ཉོང་རིན་(黄人)
ཞེས་པས་བཅམས་ཤིང་། སྤྱི་ལོ་1904—1907ལོའི་བར་ལ་དཔེ་སྟར་བྱས་པའི་
《གྲང་གོ་རི་ཚུལ་རིག་ལོ་རྒྱུས་》ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེས་ན་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་རིག་པ་འདི་
དར་ནས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཅུང་ཟད་བཀལ་བ་ཅམ་མོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་མཆོན་
ན་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷག་གི་རིང་ལ་རིག་པ་འདི་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་དེ། མིག་སྔའི་
དུས་འདིར་བསྐབས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུ་རྩ་ཚུལ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྐུ་ཁ་མི་

འདྲ་བ་ཆིག་སྟོང་རྩ་བ་ཆུ་ལྷན་བྱུང་ཡོད་པར་གྲགས། བོད་དུ་ནི་སྤྱི་ལོ་1985ལོར་
 དཔེ་སྟུན་བྱས་ཤིང་ཁྱེད་དབྱེད་མི་རིགས་སློབ་སླིང་གིས་སྒྲིག་ཚུལ་བཞི་ཆུ་.....
 ཡིག་གི་«བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་ལོ་རྒྱུས་»ཞེས་པ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་
 མ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བཅོས་ན་བོད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བྱུང་ནས་
 ལོ་ངོ་བརྒྱ་རྩ་ཙམ་གཏོགས་འགོར་མེད། སྤྱི་ལོ་1988ལོར། རྒྱུ་བྱུང་མི་
 རིགས་སློབ་སླིང་གི་དགེ་ཆན་ཆེན་མོ་ལང་དབྱེ་ཐོན་དང་ཐང་ཅིན་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཆུ་ཡིག་གིས་བཅུམས་པའི་«བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟན་ཞེས་པ་དེ་.....
 དཔེ་སྟུན་བྱས་ལ། སྤྱི་ལོ་1999ལོར། རྒྱུ་བྱུང་མི་རིགས་སློབ་སླིང་གི་དགེ་ཆན་
 དཔལ་ཅེ་དང་གཅོས་མི་རིགས་དགེ་འོས་མཐོ་རིམ་ཆེད་སྦྱོང་སློབ་གྲུའི་དགེ་ཆན་
 ཆེན་མོ་གཞོན་པ་ལྷ་རྒྱལ་ཆེ་རིང་གཉིས་ཀྱིས་«བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་བྱུང་འཕེལ་གྱི་ལོ་
 རྒྱུས་དང་ཁྱད་ཆོས་»ཞེས་པ་ཞིག་བོད་ཡིག་གིས་ཚུལ་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་དཔེ་སྟུན་བྱས།
 རང་རེ་ལ་ད་བར་དུ་དངོས་སུ་དཔེ་སྟུན་བྱས་ཟིན་པའི་བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་ལོ་རྒྱུས་
 ཀྱི་དཔེ་ཆ་ནི་དེ་གསུམ་ག་ལས་མེད་དོ།

དེས་ན་རང་རེ་ལ་མཆོན་ན། བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་པ་འདི་ནི་ད་
 རྒྱུ་བྱུང་མ་སོན་ཅིང་ཁོ་ལག་མ་རྒྱས་པའི་རིག་པ་གསར་བ་ཞིག་རེད། དེ་བས་
 དཔེ་དེ་བ་འདི་སྒྲིག་ཚུལ་བྱེད་པ་ལ། དཀའ་ངལ་སྣ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་པེས་པ་ནི་
 སློས་མ་དགོས་ཏེ། བོད་རང་ལ་འདི་ལྟར་གྱི་བྱུང་ལྟའི་གཞུང་དང་ཞིབ་འཇུག་གི་

ལྷུ་བ་འབྲས་ཁུང་བ་དང་། རེད་ཅག་གིས་རི་བོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་བོད་ཀྱི་
ཚཱ་རིག་གི་བཅའ་ས་ཆོས་དག་ལ་རྒྱུས་ལོན་དང་། ཤེས་རྟོགས། དཔུང་ཞིབ་བྱས་
བ་ད་རུང་ཞན་ལ། ཆོན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ཚཱ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་མ་
ལག་ཡོངས་སུ་ཆང་བའི་ཚཱ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔུང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་རེད་ཅག་ལ་
ད་རུང་མི་འདད་ས་མང་བར་མ་ཟད། སུ་ལེ་ཉན་ནོ་རྒྱ་སྐགས་ནས་དར་ཏེ་འོངས་
ཤིང་། རུས་ལྷན་རིང་པོར་ཁྱེད་ཅག་གི་ན་བར་ཡང་ནས་ཡང་རུ་བཅོན་གྱིས་སྒྲགས་
ཏེ་སྤོའི་ཡོལ་གོ་ལ་ཀུན་ནས་སེམ་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔུང་ཐབས་ཡ་མ་བརྒ་
དེ་ཡི་ཤན་ཤུགས་ལ་གཡའ་སེལ་དང་རུག་འདོན་རི་ལྟར་བཀྱིས་ཀྱང་། སྤོ་བུར་རུ་
གཅང་སིང་རེ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ད་རུང་དཀའ་ཆོད་རུ་འདུག

བོད་ཀྱི་ཚཱ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་ཚཱ་རིག་དང་རག་ཐོག་གི་ཚཱ་རིག་གི་...
དབྱེ་བ་ཡོད་པར་མ་ཟད། སྤྱི་ལོ་1949ལོའི་ཡར་སྔོན་གྱི་སྤྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚཱ་རིག་
དང་དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཚཱ་རིག་གསར་བའི་དབྱེ་བ་འདྲ་ཡོད་མོད། རེད་ཅག་གི་དཔེ་
དེབ་འདིར་ཡིག་ཐོག་གི་སྤྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚཱ་རིག་ལས་སྤྱོད་མེད་པས། རག་ཐོག་གི་
ཚཱ་རིག་དང་ཚཱ་རིག་གསར་བའི་སྐོར་ནི་གཞན་རུ་ཆེད་གྱིས་བྲི་བ་ལས་འོས་...
མེད་དོ།

རེད་ཅག་གི་དཔེ་དེབ་འདི་ནི་གཙ་པོ་ཀྱང་དབྱང་མི་རིགས་སྤྱི་བ་སྤྱིར་གི་སྤྱི་
ཞབས་ཐུན་ཅིན་དུ་སྐགས་གྱིས་སྤྱི་ཚཱ་བྱས་པའི་རྒྱ་ཡིག་གི་བོད་ཀྱི་ཚཱ་རིག་ལོ་

ཐུས་ཀྱི་ཞུ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། བད་དོན་ཁ་ཤས་ཤིག་
 གཞུང་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱར་སྒྲིག་བྱས་པ་འདྲ་ཡོད་ལ། གོ་རིམ་སྒྲིག་སྐྱབས་ཀྱི་ཐང་
 བྱས་ཀྱང་དཔེ་དཔེ་དེ་དང་བསྟུན་ཡོད་པའོ། །དཔེ་དཔེ་འདི་སྒྲིག་ཚུལ་བྱེད་སྐབས་
 སྐྱེལ་བས་ཐུན་ཅིན་ཏུ་སྐར་ནས་གཤེགས་ཅིན་པས། དེད་ཅག་གིས་གོང་སྐྱས་
 བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་ལོ་ཐུས་སྒྲིག་ཚུལ་ཚན་རྒྱུད་གི་འགན་འཁུར་པ་སྐྱེལ་བས་གོང་...
 དེ་བྱི་ལྷང་དང་། སྒྲིག་ཚུལ་ཚན་རྒྱུད་གི་ཁོངས་མི་སྐྱེལ་བས་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་
 རྣམ་གཉིས་ལ་དངོས་མཇལ་ལམ་འཕྲིན་ཡིག་གི་ལམ་ནས་དཔེ་དཔེ་འདི་འདྲ་ཞིག་
 སྒྲིག་ཚུལ་བྱེད་འདུན་ཡོད་ཚུལ་ཞུས་པར། སྐྱེལ་བས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ངག་ཐོག་
 གམ་འཕྲིན་ཡིག་གི་ལམ་ནས་དགོངས་ཁྲོལ་གསུང་ལན་སྟུང་ཅིང་། དཀྱིས་ཚར་
 དང་སྐྱུལ་མ་ཆེན་པོ་གནང་། དེ་བས་ང་ཚོས་འདིར་སྐྱེལ་བས་ཐུན་ཅིན་ཏུ་དང་།
 སྐྱེལ་བས་གོང་དེ་བྱི་ལྷང་། སྐྱེལ་བས་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་
 པའི་གོང་སྐྱས་བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་ལོ་ཐུས་ཀྱི་ཚུལ་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱེད་ཐག་པ་ནས་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྟོ། །

《བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་ལོ་ཐུས་》འདི་དཔེ་སྐྱབས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་རེ་
 ལ་བོད་ཡིག་གི་ཚུལ་རིག་ལོ་ཐུས་མེད་པའི་ཏུས་རབས་དངོས་གནས་མཐུག་ཚོགས་
 པར་འགྱུར་བས། དེད་ཅག་ལ་ལེན་སྒྲིག་ཡིད་ཚིམ་གྱི་བདེ་བ་ཞིག་ངང་གིས་རྒྱས་
 བོང་མོད། བོན་ཀྱང་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ལ་ད་ཏུང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པ་

དང་། ཉན་དོན་མང་པོ་ཞིག་ད་རུང་ཁ་སྒྲོན་བྱེད་དགོས་ལ། བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་ད་
རུང་བསྐྱབ་རྒྱུར་ལུས་ཡོད་པར་བསམས་ཆོ། དེད་ཅག་གི་འདི་ནི་ལེ་དབར་སྤྲོད་གི་
བཤུལ་ལས་རིང་མོ་ལ་གོ་མ་སྟབས་དང་པོ་བསྐྱར་པ་ཅམ་ལས་མ་འདས་པར་.....
སེམས་པས། ད་རུང་ལུ་མཐུད་རུ་ལམ་ལ་ཆས་དགོས་སྟམ་པ་ཞིག་དེད་ཅག་གི་
ཡིད་ལ་དབང་མེད་རུ་ཤར།

མཐར། ཡོན་ཏན་ཆེ་ཞིང་སྤྱིང་ཁམས་རྒྱུད་ལ་སློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་དེད་ཅག་ལ་ནོར་བཅོས་ཡོ་བསྐྱར་དང་། གྲོས་འདོན་འཆར་འབུལ་གྱི་བཀའ་
སློབ་ཅི་དགར་སྟེལ་བའི་རེ་བ་ཞུའོ།

རང་ཉིད་ཆེ་བར་སྒྲོམ་པའི་ང་རོ་དང་། །

ཆེན་པོའི་སྟབས་ལ་འཇིགས་པའི་ཆ་རེ་དང་། །

ཀུན་གྱི་ན་བར་གཟན་པའི་ཀྱ་ཚ་ནི། །

དཔྱུད་ལྡན་མཁས་པའི་ལྷགས་ལས་རིང་རུ་སོང་། །

སྒྲག་ལ་སྲིན་བྱ་གཅིག་གི་མེ་ཡིས་ཀྱང་། །

མཆར་སྒྲག་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱན་ཅུས་ན། །

ཀུན་གྱང་མཁའ་ལ་སྤང་བའི་གར་བསྐྱར་ཆོ། །

ལུན་པའི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པར་ཐེ་ཆོམ་ཅི། །

ཞེས་གྱང་སྐྱབར་བྱའོ། །

དཀར་ཆག

སྐབས་དང་པོ།

གདོད་མའི་དུས་སྐབས་དང་ཕྱ་ལྷན་བཅན་པོའི་

དུས་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་རིག

(གནའ་མ་མའི་དུས་ནས་ཁྱི་ལོ842ལོའི་བར་)

ལེའུ་དང་པོ། རྩི་ཚགས་དང་ཚུལ་རིག་གི་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྟུན།
.....(3)

དོན་ཚན་དང་པོ། རྩི་ཚགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྟུན།(3)

དོན་ཚན་གཉིས་པ། ཚུལ་རིག་གི་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྟུན།(10)

ལེའུ་གཉིས་པ། ལྷ་སྤྱང་།(14)

དོན་ཚན་དང་པོ། རང་བྱུང་ཁམས་ཆེན་པོའི་སྐྱར་གྱི་ལྷ་སྤྱང་།
.....(16)

དོན་ཚན་གཉིས་པ། མའི་རིགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་སྐྱར་གྱི་ལྷ་སྤྱང་།
.....(24)

དོན་ཚན་གསུམ་པ། སོན་སྤྱོད་ངལ་ཚོལ་སྐྱར་གྱི་ལྷ་སྤྱང་།(29)

ལེའུ་གསུམ་པ། ངག་རྒྱུ།(37)

- དོན་ཚན་དང་པོ། གཏུའ་ཁྱི་བཅན་པོའི་སྐྱོར་གྱི་དག་རྒྱུ། (37)
- དོན་ཚན་གཉིས་པ། གྱི་གུམ་བཅན་པོའི་སྐྱོར་གྱི་དག་རྒྱུ། (38)
- དོན་ཚན་གསུམ་པ། སྤྱང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྐྱོར་གྱི་དག་རྒྱུ། (41)
- དོན་ཚན་བཞི་པ། ར་ས་འཕུལ་སྤྱང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞིངས་པའི་
སྐྱོར་གྱི་དག་རྒྱུ། (44)
- ལེའུ་བཞི་པ། མགུར་དང་མོ་ཡིག་སོགས། (51)
- དོན་ཚན་དང་པོ། མགུར། (53)
- དོན་ཚན་གཉིས་པ། མོ་ཡིག་ (73)
- དོན་ཚན་གསུམ་པ། ལེགས་བཤད་དང་བསྐབ་བྱ། (83)
- ཞར་བྱང་། 《སུམ་པའི་མ་ཤགས་ཆེན་མོ་》 (87)
- ལེའུ་ལྔ་པ། རྣམ་ཐར་དང་རྫོ་རིང་གི་ཡི་གེ་སོགས། (94)
- དོན་ཚན་དང་པོ། རྣམ་ཐར། (94)
- དོན་ཚན་གཉིས་པ། རྫོ་རིང་གི་ཡི་གེ་དང་ཅང་ཡིག་..... (120)
- ལེའུ་དྲུག་པ། གཏུམ་རྒྱུད། (134)
- དོན་ཚན་དང་པོ། ཏུབ་རྟོང་གཏེར་ཡིག་ལས་བྱང་བའི་གཏུམ་རྒྱུད།
..... (134)
- དོན་ཚན་གཉིས་པ། 《རོ་རྒྱང་》 (138)
- ལེའུ་བདུན་པ། 《སྤྱ་བཞིད་》..... (155)
- དོན་ཚན་དང་པོ། ཚུམ་པ་པོའི་སྐྱོར། (155)

- དོན་ཚན་གཉིས་པ། གྱིམ་ཤིང་ཀོང་ངོ། (157)
- དོན་ཚན་གསུམ་པ། སྤང་སང་ཤིས་རྒྱ་ནག་ནས་གཙུག་ལག་བྲས་པ།
..... (161)
- དོན་ཚན་བཞི་པ། བན་བོན་གཉིས་ཀྱི་འཐབ་ཚྭ། (166)
- དོན་ཚན་ལྔ་པ། བསམ་ཡས་བཞིངས་ཚུལ། (169)
- དོན་ཚན་དྲུག་པ། ཏུན་ཅེན་ཚྭ་པ། (172)
- ལེའུ་བརྒྱད་པ། སྤང་བསྐྱར་གྱི་སྒྲོང་། (176)
- དོན་ཚན་དང་པོ། དམ་ཚུལ་བོད་ཏུ་བསྐྱར་ཚུལ། (176)
- དོན་ཚན་གཉིས་པ། «སྤང་བསམ་གཉིས»དང་«བྱེ་བྲག་རྟོགས་བྱེད»
..... (179)

སྐབས་གཉིས་པ།

བོད་མིལ་བུའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་རིག

(ཐུ་ལོ843—1252ལོའི་བར་)

- ལེའུ་དགུ་པ། སྤྱི་ཚུགས་དང་ཚུལ་རིག་གི་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྟུས།
..... (185)
- དོན་ཚན་དང་པོ། སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྟུས། (185)
- དོན་ཚན་གཉིས་པ། ཚུལ་རིག་གི་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྟུས། (191)

- ལེའུ་བརྩུ་པ། 《གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་སྤྱང་》 (194)
- དོན་ཚན་དང་པོ། སྤྱི་བཤད། (194)
- དོན་ཚན་གཉིས་པ། སྤྱང་གྲགས་ཅན་འགའི་ནང་དོན་མདོར་བསྟུས།
..... (197)
- དོན་ཚན་གསུམ་པ། བསམ་སྒྲིའི་ནང་དོན། (209)
- དོན་ཚན་བཞི་པ། མི་རིགས་ཀྱི་ཉམས་འགྱུར་དང་ཡུལ་གྱི་བྱད་ཆོས།
..... (228)
- ལེའུ་བརྩུ་གཅིག་པ། 《རྩེ་བཙུན་མི་ལའི་མགུར་མ་》 (242)
- དོན་ཚན་དང་པོ། སྤྱི་བཤད། (242)
- དོན་ཚན་གཉིས་པ། བསམ་སྒྲིའི་ནང་དོན། (246)
- དོན་ཚན་གསུམ་པ། སྤྱི་ཚལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས། (267)
- ལེའུ་བརྩུ་གཉིས་པ། 《ས་སྤྱོ་ལེགས་བཤད་》 (272)
- དོན་ཚན་དང་པོ། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་བབ་དང་ཚུམ་པ་པོ།
..... (272)
- དོན་ཚན་གཉིས་པ། བསམ་སྒྲིའི་ནང་དོན། (276)
- དོན་ཚན་གསུམ་པ། སྤྱི་ཚལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས། (298)
- ལེའུ་བརྩུ་གསུམ་པ། གཏེར་ཆོས། (312)
- དོན་ཚན་དང་པོ། སྤྱི་བཤད། (312)
- དོན་ཚན་གཉིས་པ། 《མ་ཉི་བཀའ་འབུམ་དང་བཀའ་ཆེན་གྱི་

ཁོལ་མ།		(314)
དོན་ཚན་གསུམ་པ།	《བཀའ་ཐང་ཐེ་ལྷ།》	(334)
ལེའུ་བརྩ་བཞི་པ།	གཏམ་རྒྱུད།	(361)
དོན་ཚན་དང་པོ།	《དཔེ་ཚོས་རིན་ཆེན་སྤངས་པ།》	(361)
དོན་ཚན་གཉིས་པ།	《ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་ བའི་འགྲེལ་བ།》	(365)
ལེའུ་བཙེ་ལྷ་པ།	《བཀའ་བསྟན་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་རིག་	(373)
དོན་ཚན་དང་པོ།	ཐྱི་བཤད།	(373)
དོན་ཚན་གཉིས་པ།	སྟན་ངག་	(382)
དོན་ཚན་གསུམ་པ།	དོ་དྭ།	(408)
དོན་ཚན་བཞི་པ།	ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཙུག་དང་བསྟན་བྱ།	(411)
དོན་ཚན་ལྷ་པ།	གཏམ་རྒྱུད།	(433)
དོན་ཚན་བྱུག་པ།	ནམ་ཐར་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ངག་རྒྱུད།	(444)
དོན་ཚན་བརྩན་པ།	རྒྱས་གར།	(454)
དོན་ཚན་བརྒྱད་པ།	པོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་ལ་ཤན་བྱགས་ཐེབས་ཚུལ།	(465)

སྐབས་དང་པོ།

གདོད་མའི་རུས་སྐབས་དང་སྤྱ་རྒྱལ་བཅན་

པོའི་རུས་སྐབས་ཀྱི་ཚཱ་རིག

(གནའ་མ་མའི་རུས་ནས་སྤྱི་ལོ་842ལོའི་བར་)

